ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၊ / ၂၀၁၄

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ လ ရက်
(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ လ ရက်)

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤ နည်းဥပဒေ များကိုထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)
အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို **သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းဥပဒေများ** ဟု ခေါ်တွင် စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေတွင် ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါ စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **ဥပဒေ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေကိုဆိုသည်။

(ခ) **နည်းဥပဒေများ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ အရ ထုတ်ပြန်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းဥပဒေများ ကို ဆိုသည်။

(ဂ) **သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရသည့်သူများ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကြောင့်သေဆုံးသူများ၊ ဒဏ်ရာရရှိသူများ၊ အိုးအိမ် နှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသူများ၊ မိမိတို့ မူရင်းဒေသမှ အခြားဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြရသူများသို့မဟုတ်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ကြီးမား စွာထိခိုက်ခံရသူများနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားနေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီး နောက် အကူအညီ လိုအပ်နေသူများကို ဆိုသည်။

(ဃ) **သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်မီအဆင့်** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်မဖြစ်ပွားမီအချိန်ကာလဖြစ်ပြီး ထိုကာလတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများလျော့နည်း သက်သာစေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ လျှော့ချခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရသည့် အဆင့်ကို ဆိုသည်။

(င) **ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး** ဆိုသည်မှာ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ယင်း ဘေးအန္တရာယ်များ နှင့် ဆက်စပ်နေသော သဘာဝ

ဘေးအန္တရာယ်များ၏ ဆိုးရွားသောသက်ရောက် မှုများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ပွားမီ အဆင့်တွင် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းတွင် ရေလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ကာကွယ်ထားသည့်ရေကာတာများနှင့်တမံများ၊ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မြင့်မားသောဒေသများတွင်အခြေချနေထိုင်မှုကိုခွင့်မပြုသောမြေယာအသုံးချမှု စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ၊ ငလျင် လှုပ်ခတ်ချိန်တွင် အရေးကြီးသော အဆောက် အအုံများ ဘေးကင်းရေးအတွက် ငလျင်ဆိုင်ရာ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းများ စသည် တို့ ပါဝင်သည်။

(စ) **ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်း နိုင်ခြင်း၊ တုံ့ပြန်ခြင်း၊ သက်ရောက်မှုကို ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင် စွမ်းတိုးမြင့် စေသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။

(ဆ) **ကြိုတင်သတိပေးချက်** ဆိုသည်မှာ ကျရောက်လတ္တံ့သောဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခု ကို တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်သည့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု လျှော့ချရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ရန် အချိန်မီထိရောက် သော သတင်း အချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဇ) **အရေးပေါ်အခြေအနေအဆင့်** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရသူများ၏ အရေးပေါ်လိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ရန်

အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ စတင်သည့် အဆင့်ကို ဆိုသည်။

(ဈ) **သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးအဆင့်** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့် အဆင့်ကို ဆိုသည်။

(ည) **ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် ရောက်ရှိနေသော သို့မဟုတ် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေ ရှိသော လူများ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ လေယာဉ်များ၊ သင်္ဘောများနှင့် အခြားယာဉ်များ ကို ရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကနဦးဆေးကုသခြင်း သို့မဟုတ် အခြား လိုအပ်သည်များကို အကူအညီ ပေးခြင်းနှင့် ဘေးကင်းရာသို့ ပို့ဆောင် ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဋ) **အရေးပေါ် အကူအည**ီ ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားနေစဉ်နှင့် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရသူများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာ၊ အာဟာရ၊ သောက်ရေ၊ အဝတ်အထည်နှင့် လူသုံးကုန် ပစ္စည်းများ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး ပစ္စည်းများ၊ ဆေးဝါး ကုသမှုပေးခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပို့ဆောင် ပေးခြင်း အစရှိသည့် အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့ ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဌ) **အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး** ဆိုသည်မှာ ထိခိုက်ခံရသည့် သူများအား ရှာဖွေရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးပေါ်အကူအညီပေး ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ အားပေးနှစ်သိမ့်ခြင်း၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းနှင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု ဆန်းစစ်ခြင်း တို့ကိုဆိုသည်။

(ဍ) **ဘေးလွတ်ရာနေရာ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားစဉ်နှင့်ဖြစ်ပွားပြီး နောက် ဘေးလွတ်ရာ နေရာဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာသူများ ခိုလှုံနိုင်ရန်အတွက် ကြိုတင် ရွေးချယ်ထားသော အိမ်များ၊ အဆောက်အအုံများသို့မဟုတ်ပြည်သူပိုင် နေရာများကို ဆိုသည်။ ရွေးချယ်ရာတွင် အလွယ်တကူ သွားရောက်နိုင်မှု၊ထိခိုက် နိုင်ခြေ နည်းပါးသည့် နေရာတွင်တည်ရှိမှု၊ ဘေးအန္တရာယ် ဒဏ်ခံနိုင်သည့် တည်ဆောက်မှု၊လုံလောက်သည့်တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းမှုအစ ရှိသည့်ဘေးကင်း လုံခြုံမှု လိုအပ်ချက်များ ပေါ်တွင် မူတည်၍ ရွေးချယ်ရမည်။

(ဎ) **ယာယီခိုလှုံရာနေရာ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရ သည့် သူများအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားသည့် ကာလနှင့် ရေရှည် ခိုလှုံရာ နေရာများ မရရှိနိုင်မီ ကာလအတွင်း ခဏတာ နေထိုင်ရာ နေရာကို ဆိုသည်။ ယာယီတဲများ၊ အိမ်များနှင့် အဆောက်အအုံများ ကဲ့သို့သော

လုံခြုံပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် ့ကိုက်ညီသည့် နေရာမျိုး ဖြစ်ရမည်။

(ဏ) **သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာသည့်အခါဘေးသင့်သူများထိခိုက်သေကြေပျက် စီးဆုံးရှုံးမှုလျော့နည်း သက်သာ စေရန်အတွက်ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်အရေးပေါ်အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို အဆင့်ဆင့်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များနှင့် ပြည်သူများ ပူးပေါင်း၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မကျ ရောက်မီအဆင့် တွင် ကြိုတင် လေ့ကျင့်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(တ) **ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းစီမံဆောင်ရွက်မှု** (Logistics Management) ဆိုသည်မှာ အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ ရှာဖွေစုဆောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယာယီခိုလှုံ ရာနေရာများ စီစဉ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း တို့ကိုလည်းကောင်း ကွင်းဆက်မပြတ် ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှု စနစ်ဖြင့် အချိန်မီဆောင်ရွက် ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ထ) **ကွင်းဆက်မပြတ် ထောက်ပံ့ ဖြည့်ဆည်း စီမံဆောင်ရွက်မှု** (Supply chain Management) ဆိုသည်မှာ တာဝန် ပေးခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရသူများအတွက် လိုအပ်

သည့်အရေးပေါ်ကူညီထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများကိုရှာဖွေစု ဆောင်းခြင်း၊သယ်ယူ ပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်း လုပ်ငန်းများကို တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက်ထား သော ကွန်ယက်စနစ်ဖြင့် ဖြည့်ဆည်းစီမံ ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဒ) **ဘေးအန္တရာယ်** ဆိုသည်မှာ အသက် ဆုံးရှုံးမှုများ၊ ဒဏ်ရာ ရရှိမှုများ သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း ပျက်စီးမှုများ၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆုံးရှုံးမှုများ၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြတ်တောက်မှုများ သို့မဟုတ် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပျက်စီးမှုများကို လူ့ပယောဂ သို့မဟုတ် သဘာဝကြောင့် ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ် အခြေအနေကို ဆိုသည်။

(ဓ) **ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကအနာဂတ်တွင်တွေ့ကြုံနိုင် သောအသက်ဆုံးရှုံး နိုင်မှု၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ၊ ပိုင်ဆိုင် ပစ္စည်းများ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများကို ဆိုသည်။

(န) **ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရေး** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသောအရာများကို စိစစ်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း တို့ကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထိတွေ့နိုင်မှုကို လျှော့ချခြင်း၊ ရပ်ရွာလူထုများနှင့်

ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ၏ ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုကို လျော့နည်းစေခြင်း၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အမြော်အမြင်ကြီးစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

(ပ) **ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေး** (Reduction) ဆိုသည်မှာ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ယင်းဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၏ ဆိုးရွားသော သက်ရောက်မှုများ၊ အတိုင်းအတာ ပမာဏ သို့မဟုတ် ပြင်းအားတို့ကို နည်းပါးစေရန် သို့မဟုတ် အားနည်းစေရန် ဆောင်ရွက်သည့် အမျိုးမျိုးသော မဟာဗျူဟာများနှင့် လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများတွင်အင်ဂျင်နီယာဆိုင်ရာနည်းပညာရပ်များနှင့်ဘေးအန္တရာယ် ဒဏ်ခံနိုင်သည့် ဆောက်လုပ်မှုများ၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာမူဝါဒများ၊ အများ ပြည်သူ သိရှိ စေရန် ဆောင်ရွက်မှုများ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

(ဖ) **ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု** ဆိုသည်မှာ ဘေးအန္တရာယ်၏ ဖျက်ဆီးမှု ဒဏ်ကို ခံရနိုင် ဖွယ်ရာ ရှိသည့် ရပ်ရွာ အသိုက်အဝန်း၊ စနစ်ယန္တရားနှင့် ပစ္စည်း ဥစ္စာတို့၏ သွင်ပြင် လက္ခဏာများနှင့် အခြေအနေများ၊ ရုပ်ပိုင်း၊ လူမှုရေးပိုင်း၊ စီးပွားရေး နှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေခံ အကြောင်းများကိုဆိုသည်။

(ဗ) **ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ** ဆိုသည်မှာ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ မြင့်မားသည့် နေရာ ဒေသများတွင်

နေထိုင်သူများ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ မကျန်းမာသူများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကလေးသူငယ်များကို ဆိုသည်။

(ဘ) **ပြန်လည် ထူထောင်ရေး** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခု သို့မဟုတ် အရေးပေါ် အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ပြတ်တောက်သွားသော သို့မဟုတ် ထိခိုက်ပျက်စီးသွားသော အဓိက ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကို ပြန်လည် ပြုပြင် ခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းဖြင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံ ရသူများ၏ ဘဝနေထိုင်မှု အခြေအနေများကို အလျင်အမြန် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်း ပေးသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။

(မ) **ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး** ဆိုသည်မှာ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ လျှော့ချရေး အစီအမံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အိုးအိမ်များနှင့် အခြား အခြေခံ အဆောက်အဦးများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို အပြည့်အဝ ပြန်လည် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ အခြေ အနေသို့ ရောက်ရှိစေခြင်း အစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။

(ယ) **ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်ချက်** ဆိုသည်မှာ လူများ၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုများနှင့် ၎င်းတို့ မှီခိုနေရသော ပတ်ဝန်းကျင်တို့ အပေါ်တွင် ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် ထိခိုက်မှုတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ၏ သဘာဝနှင့် ပမာဏကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက်

ကျရောက်နိုင်သော ဘေး အန္တရာယ် များ ကို လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်းနှင့် လတ်တလော ရှိနေသော ထိခိုက် ခံရလွယ်မှု၊ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုတို့ကို အကဲဖြတ်သော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆိုသည်။

(ရ) **ဘေးသင့် ဒေသ** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော် တစ်ဝှန်းလုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသတွင်ဖြစ်စေ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသ ကို ဆိုသည်။

(လ) **လုပ်ငန်း ကော်မတ**ီ ဆိုသည်မှာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အမျိုးသား ကော်မတီက ဖွဲ့စည်းထားသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်း ကော်မတီ၊ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် အခြားလိုအပ် သော လုပ်ငန်း ကော်မတီ တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဝ) **တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(သ) **ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ သို့မဟုတ် ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ အရ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ သို့မဟုတ် ခရိုင် သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။

(ဟ) **မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ အရ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော မြို့နယ် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(ဠ) **ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ အရ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ က ဖွဲ့စည်းပေးသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(အ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ြပည်ထောင်စု အစိုးရ၊ပြည်ထောင်စုအဆင့်သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ကက) **ဦးစီး ဌာန** ဆိုသည်မှာ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန ကို ဆိုသည်။

(ခခ) **နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်** ဆိုသည်မှာ ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေများပါ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ တွင် လိုအပ်ပါက နိုင်ငံတကာမှ အကူအညီ ပေးရေးအတွက်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြား ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများမှ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ညှိနှိုင်းဆက်သွယ်ရာတွင် အာဏာပိုင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန် အမျိုးသား

ကော်မတီကသတ်မှတ်တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် ဝန်ကြီးဌာနသို့မဟုတ်ပုဂ္ဂိုလ် ကို ဆိုသည်။

(ဂဂ) **နိုင်ငံတကာအကူအညီပေးသူများ** ဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ၊ နိုင်ငံရပ်ခြား ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများမှ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ အလှူရှင် များ နှင့် စေတနာရှင်များကို ဆိုသည်။

(ဃဃ) **တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသား ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီလုပ်ငန်း ကော်မတီကသော်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေများ အရသော်လည်းကောင်း၊ တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်ဒေသဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့ကိုလည်း ကောင်း၊အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကောင်း၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စေတနာရှင်များနှင့် လုပ်အားပေး များကို လည်းကောင်း ဆိုသည်။

(ငင) **ဗဟို ဆပ်ကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်း များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသား ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်း ကော်မတီတို့၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များ

ပိုမို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် အထောက်အကူပြု ရန် အမျိုးသား ကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပေးသော ဗဟိုအဆင့် ဆပ်ကော်မတီ အသီးသီးကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၃။

လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည်ဖြစ်ပေါ်လာ
နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးသက်သာစေရေးအလို့ငှာ
အမျိုးသားကော်မတီ၏လမ်းညွှန် မှုဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှင့် နိုင်ငံတော်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများကို လေ့လာ သုတေသန ပြုလုပ်ပြီး နိုင်ငံတော် အဆင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက်၊တည်မြဲအမိန့်နှင့်အခြားလိုအပ်သည့် အစီအစဉ်များကို ရေးဆွဲ တင်ပြစေရန် ဦးစီးဌာနအား တာဝန်ပေး အပ်ရမည်။

၄။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၃ အရ ရေးဆွဲ တင်ပြသော နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှုစီမံချက်၊ တည်မြဲအမိန့်နှင့်
အခြားလိုအပ်သည့်အစီအစဉ်များကိုစိစစ်၍လိုအပ်သည်များ ပြင်ဆင်

ဖြည့်စွက်ပြီးလုပ်ငန်းကော်မတီမှတစ်ဆင့်အမျိုးသားကော်မတီသို့အတည်ပြု နိုင်ရန် တင်ပြရမည်။

၅။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင် ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များက ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ၊ ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါး သက်သာစေရေး အစီအမံများကို တစ်ပါတည်း ပေါင်းစပ် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာ ပိုင်းဆိုင်ရာ အကူအညီ တောင်းခံလာပါက ပံ့ပိုးပေးရမည်။

၆။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကို အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုဌာနကို လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် တည်ထောင်ထားရမည်။ လိုအပ်ပါက ဘေးသင့် ဒေသရှိ သင့်လျော်သော နေရာတွင် ယာယီ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုဌာနခွဲ ကို ဖြစ်စေ၊ နယ်လှည့် ဗဟိုဌာနခွဲကို ဖြစ်စေ တည်ထောင်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၇။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှုဗဟိုဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ သင့်လျော်သော ဝန်ထမ်းများကို တာဝန်ပေးရမည်။

အခန်း (၃)

သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များ

၈။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ ကြိုတင်ရရှိရေး၊ နိုင်ငံတော်တွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည့် အခြေအနေနှင့် အလားအလာတို့ရှိပါက ကြိုတင်သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးနှင့် ကြိုတင် သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်သည့်အခါ သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သည့် ဒေသရှိပြည်သူများကိုဘေးလွတ်ရာနေရာသို့အချိန်မီရွှေ့ပြောင်း ပေးနိုင် ရေးတို့ အတွက် လုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ဗဟိုဆပ် ကော်မတီများနှင့် ဆက်သွယ် ညှိနှိုင်း၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၉။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များသည် အမျိုးသား ကော်မတီက ထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်ကိုလည်းကောင်း၊ အမျိုးသား ကော်မတီက အတည်ပြု ချမှတ်ထားသော ဒေသအဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်ကို လည်းကောင်း အခြေခံပြီး မိမိတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိသည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု တည်မြဲအမိန့် အသီးသီးကို ထုတ်ပြန်ထားရမည်။

၁၀။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရ ဌာနနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(က) နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်နှင့် အမျိုးသား ကော်မတီက အတည်ပြုထားသော မိမိတို့၏ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များနှင့် အညီ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မိမိတို့ ထုတ်ပြန်ထားသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု တည်မြဲ အမိန့်နှင့် အညီသက်ဆိုင်ရာတာဝန် ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ ပြုရမည်။

၁၁။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာကို လုပ်ငန်းကော်မတီ နှင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အခါ အားလျော်စွာ တင်ပြရမည်။

အခန်း(၄)
ဦးစီးဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၁၂။ ဦးစီး ဌာနသည် အမျိုးသား ကော်မတီ၊ လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ် ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန တို့၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ဆောင်ရွက် ရမည် -

(က) နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်နှင့် အစီအစဉ်များကို ဦးစီးဌာန အနေဖြင့်

လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့များ၊အခြားအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ရေးဆွဲပြီးလူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ကော်မတီ တို့မှ တစ်ဆင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြခြင်း၊

(ခ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်၊ တည်မြဲအမိန့်နှင့် အခြား လိုအပ်သည့် အစီအစဉ်များကို ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲနေသော အေြခအနေများ နှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပြီး အမျိုးသား ကော်မတီ က အတည်ပြု ချမှတ်နိုင်ရန် အနည်းဆုံး နှစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာနမှတစ်ဆင့်တင်ပြခြင်း၊

(ဂ) ဦးစီး ဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာနနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များကဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များက ဖြစ်စေ ယင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်၊ တည်မြဲအမိန့်နှင့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရေးအတွက် အကူအညီ တောင်းခံလာသည့်အခါ လိုအပ်သည့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အကူအညီများ ပေးခြင်း၊

(ဃ) နည်းဥပဒေ ၁၂ (က) ပါ စီမံချက်နှင့် အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်၍ လုပ်ငန်းကော်မတီ သို့

တင်ပြ ခြင်း၊ အတည်ပြုချက် ရယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကိုထိရောက် အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းစီမံဆောင်ရွက် မှု နှင့် ကွင်းဆက်မပြတ် ထောက်ပံ့ ဖြည့်ဆည်း စီမံဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်း များကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပအလှူရှင်များ၊စေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာခြင်း၊ သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်နှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင် သတိပေးချက်များအား အများ ပြည်သူ အချိန်မီ သိရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများသို့ထပ်ဆင့် ဖြန့်ဝေ သတိပေး နှိုးဆော်ပေးခြင်း၊

(ဆ) ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေး ဆောင်ရွက်မှုများ အတွက် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို အများ ပြည်သူ တို့အား အသိပညာ ပေးခြင်း၊ လိုအပ်သော ပညာပေးသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း နှင့် သဏ္ဌာန်တူ ဇာတ်တိုက် လေ့ကျင့်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ဇ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အသိ ပညာ နှင့် ဗဟုသုတများ ရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီး ဌာန များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ကျောင်းများ၊ ကောလိပ်များ၊ သိပ္ပံများ၊ တက္ကသိုလ်များ နှင့် ဆက်သွယ် ၍ ဟောပြောပို့ချခြင်း၊

(ဈ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ ဖွင့်လှစ်သော သင်တန်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ အစည်းအဝေး များသို့ သင်တန်းသားများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ စေလွှတ်တက်ရောက် နိုင်စေရန် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ည) ချမှတ်ထားသော နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များနှင့် အညီသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်မှ လျော့ပါးနိုင်သည့်၊ကာကွယ်နိုင်သည့် သို့မဟုတ် ခိုလှုံနိုင်သည့် ဒေသများ၊ လမ်းကြောင်းများ၊ အဆောက်အအုံ များ၊ ယာဉ်၊ ယန္တရား အစရှိသော အရင်းအမြစ်များကို ကြိုတင် ရွေးချယ်နိုင်ရေး နှင့် ရွှေ့ပြောင်းရေး ကိစ္စများဆောင်ရွက်ရာတွင်ဒေသဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း၍ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) ဘေးသင့် ဒေသသို့အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့မှုများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စံချိန်မီ သော အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ ကြိုတင် စုဆောင်း သိုလှောင်

ထားရှိရေးနှင့် စနစ်တကျ အချိန်မီ ပေးဝေနိုင်စေရေးအတွက်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ များနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဌ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မီးသတ် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အစိုးရ မဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်ပေးခြင်း၊

(ဍ) ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက်ရှာဖွေ ကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ငန်း ကော်မတီ၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကြက်ခြေနီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအား ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်ပေးခြင်း၊

(ဎ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သတင်း ကွန်ယက်တည်ထောင်ခြင်း၊

(ဏ) ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးစေတနာ့ဝန်ထမ်းလူငယ်အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါသဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကိုအချိန်နှင့်တပြေးညီ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက်

သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဗဟိုဌာန၏လုပ်ငန်း တာဝန်များကို အမျိုးသားကော်မတီနှင့်ဝန်ကြီးဌာနတို့၏လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ) လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် ဝန်ကြီးဌာနက ပေးအပ်သည့် အခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များ ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၅)

သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များ

၁၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစီမံချက် ကို နည်းဥပဒေ ၃ နှင့် ၄ တို့နှင့်အညီရေးဆွဲပြီး လုပ်ငန်းကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အတည်ပြုချက်ရရှိရေး တင်ပြရမည်။

၁၄။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများသည်မိမိတို့၏ဝန်ကြီးဌာနအလိုက်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များကို ရေးဆွဲပြုစုပြီး အဆိုပါ စီမံချက်များကို အတည်ပြုပေးနိုင်ရန် လုပ်ငန်းကော်မတီ မှတစ်ဆင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၁၅။ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တာဝန်ရှိသူများက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက် များကို ရေးဆွဲပြုစုရမည်။ ထိုသို့ ရေးဆွဲပြီးနောက်-

(က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

စီမံချက်များ ကို ပြုစုရေးဆွဲပြီး အဆိုပါ စီမံချက်များကို အတည်ပြု ပေးနိုင်ရန် လုပ်ငန်း ကော်မတီမှ တစ်ဆင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ သို့မဟုတ် ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များကို ပြုစုရေးဆွဲပြီး အဆိုပါ စီမံချက်များကို အတည်ပြု ပေးနိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသို့ တင်ပြ ရမည်။

(ဂ) မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသည် မြို့နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များကို ပြုစုရေးဆွဲပြီး အဆိုပါစီမံချက်များကိုအတည်ပြုပေးနိုင် ရန် ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသို့ တင်ပြရမည်။

(ဃ) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များသည် ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များကို ပြုစုရေးဆွဲပြီး အဆိုပါ စီမံချက်များကို အတည်ပြု ပေးနိုင်ရန် မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များသို့တင်ပြရမည်။

၁၆။ နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ၏ သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များသည် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် တာဝန်ရှိ သူများက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများအတွက် ယေဘုယျ မူဘောင်ဖြစ်ရမည်။

၁၇။ နိုင်ငံတော် အဆင့်၊ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ၏ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များတွင် အောက်ပါ အချက်များ ပါဝင်စေရမည်-

(က) ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်သော ဘေးအန္တရာယ်များ အပါအဝင် ကျရောက် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ကြီးမား ပြင်းထန်သော ဘေးအန္တရာယ်များ၊

(ခ) ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်ချက်၊

(ဂ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံထားရှိမှု များ၊

(ဃ) ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးသက်သာစေရေး(Reduction)၊ ကြိုတင် ကာကွယ်ရေး၊ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေးနှင့်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါကအရေးပေါ်အ ခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အသင့် ပြင်ဆင်ထားရှိရေး (Readiness)၊ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး(Response)၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး (Recovery) တို့အတွက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ။

(င) ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ရေတို၊ ရေရှည်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊

(စ) အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ထောက်ပံ့ဆက်သွယ်မှု၊ ဖွဲ့စည်းမှု၊ အရင်းအမြစ်များ လျာထား ဖြည့်ဆည်းမှု၊ သဏ္ဍာန်တူ

ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းစသောလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ၊

(ဆ) စီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရရှိနိုင်သည့် အရင်းအမြစ်များနှင့် စွမ်း ဆောင်နိုင်မှုများ၊

(ဇ) စီမံချက်အတွက် ဘဏ္ဍာ ငွေလျာထားချက်၊

(ဈ) စီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း၊

(ည) စီမံချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်း၊

(ဋ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သည်ဟုယူဆ သည့် အခြားကိစ္စရပ်များ။

၁၈။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်များအား ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲ နေသော အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ခြင်း တို့ကို အနည်းဆုံး နှစ်နှစ် တစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၉။ အမျိုးသား ကော်မတီ၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့များသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ အဆင့်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေး လုပ်ငန်းများ၊ ကြိုတင် ကာကွယ်ရေးနှင့် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာသည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရမည့် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီး အဆင့် တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများ အစရှိသည်တို့ကို ကြိုတင် စီမံခန့်ခွဲ ထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သွား

နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု တည်မြဲအမိန့်များကို ရေးဆွဲရမည်။

၂၀။ နည်းဥပဒေ ၁၉ ပါ တည်မြဲ အမိန့်များကို ရေးဆွဲရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန များ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ၊ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း ပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ရေးဆွဲရမည်။

၂၁။ နည်းဥပဒေ ၁၉ ပါ တည်မြဲ အမိန့်များသည် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုချင်းစီ အတွက် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်မှ ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်း ညွှန်ကြားချက်များ ပါဝင်ရ မည်။

၂၂။ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ဖ) နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေး လုပ်ငန်းများသည် ရေရှည် တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေခံ အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေးကို အမျိုးသား ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း၊ ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း၊ ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် ထည့်သွင်း ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

၂၃။ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများနှင့် ဒေသန္တရစီမံကိန်းများအလိုက်နယ်မြေဒေသများတွင်ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရေးအတွက် အထူးဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများကို ကာလတို၊ ကာလရှည်

စီမံကိန်းများရေးဆွဲပြီး အမျိုးသား ကော်မတီ သို့ တင်ပြ နိုင်သည်။ အဆိုပါ စီမံကိန်းများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်ရမည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများနှင့် ဒေသန္တရ စီမံကိန်းများတွင် တွေ့ကြုံနိုင်သော ဘေး အန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ၊

(ခ) အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေလျှော့ချရေး လုပ်ငန်းများ၊

(ဂ) အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သည့် အစီအစဉ်၊ ကာလ၊ ဘဏ္ဍာငွေ လိုအပ်ချက်နှင့် ရရှိမည့်အကျိုးရလဒ်။

၂၄။ (က) ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအပါ အဝင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လာနိုင်စေရေးအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်များ တည်ဆောက်ပေးခြင်း နှင့် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးခြင်း၊

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ၏လိုအပ်ချက် များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

အခန်း (၆)

သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနိုင်သည့်အခြေအနေနှင့် တည်မြဲသည့်အချိန်ကာလ

၂၅။ အမျိုးသား ကော်မတီသည် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်ရပ်ရပ် ကြောင့် အောက်ပါ ထူးခြားသည့် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါ အဆိုပါ ဒေသအား သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ထံသို့ ဆောလျင်စွာ တင်ပြရမည် -

(က)လူနှင့် တိရစ္ဆာန် အများအပြား သေကျေပျက်စီး ဆုံးရှုံးခြင်း၊

(ခ) အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း များ ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊

(ဂ) လုံခြုံရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး အပါအဝင် လူမှုရေးကိစ္စများ ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးခြင်း၊

(ဃ)သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း၊

(င) ဘေးသင့် ဒေသ၏ အခြေအနေသည် မူလအခြေအနေ သို့ အမြန် ပြန်လည် ေရာက်ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲရှိခြင်း။

၂၆။ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသဖြစ်ကြောင်း နယ်မြေဒေသ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ကြေညာရာတွင် အချိန်ကာလနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

(က) ပထမအကြိမ် ကြေညာသည့် အချိန်ကာလသည် ၂ လ အထိ တည်မြဲစေရမည်။

(ခ) ပထမအကြိမ် ကြေညာပြီးနောက် ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေဒေသ မှာ ပုံမှန် အနေအထားသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာခြင်း မရှိဘဲ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆက်လက်၍ တည်ရှိနေသည့် အခါ နောက်ထပ် ကြေညာသည့် ကာလသည် တစ်ကြိမ်လျှင် ၂ လစီ အထိ တည်မြဲစေပြီး လိုအပ်သမျှ ထပ်မံ၍ ကြေညာနိုင်သည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) သို့မဟုတ် (ခ) တို့အရ ကြေညာပြီးနောက် သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးသွားပြီး ပုံမှန် အနေအထားသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာ သဖြင့် ဆက်လက်၍ အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေညာရန် မလိုတော့သည့် အခါ ကြေညာသည့် နေ့မှ အချိန်ကာလ ၂ လ ကုန်ဆုံးသည်နှင့် ထိုကြေညာချက်မှာ ရပ်စဲပြီး ဖြစ်ရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) သို့မဟုတ် (ခ) တို့အရ ကြေညာပြီးနောက် ကြေညာသည့် နေ့မှ ၂ လ အတွင်း ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေဒေသ တစ်ခုလုံး ဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်စေ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးသွားပြီး ပုံမှန် အနေအထားသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသည့် အခါ သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေဒေသ တစ်ခုလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသမှာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသဖြစ်ကြောင်း အရေးပေါ် ကြေညာချက် တစ်ခုခုကို သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ထိုသို့ ရုပ်သိမ်းခြင်း မရှိလျှင် အဆိုပါ ကြေညာချက်သည် ကြေညာသည့် နေ့မှ ၂ လ အထိ တည်မြဲစေရမည်။

၂၇။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြီးနောက် ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေ တို့တွင် သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းတာဝန်များ အပြင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတက သီးခြား တာဝန်ပေးသော လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ရမည်။

အခန်း (၇)
သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ အဆင့်တွင် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေးအတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ကြိုတင် ကာကွယ်ရေး

၂၈။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ အဆင့်တွင် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ နှင့် ၁၅ တို့ပါ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ရာတွင် ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့် အညီ အောက်ပါ ယေဘုယျ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုလည်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် ရမည် -

(က) နိုင်ငံတော်အပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် အတွေ့အကြုံများကို မှတ်တမ်းများပြုစုခြင်း၊ သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်ချက်နှင့်

တွေ့ရှိချက်များကို သုံးသပ်ပြီး အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အကြံပြုတင်ပြခြင်း၊

(ခ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် စနစ် ထူထောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးသက်သာစေရေး ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အများပြည်သူတို့အား အခါအားလျော်စွာ အသိပညာပေးရေးအတွက် ရပ်ရွာ အခြေပြု ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးသက်သာစေရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ သင်တန်းများစီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အသိ ပညာနှင့် ဗဟုသုတများ ရရှိစေရန် ကျောင်းများ၊ ကောလိပ်များ၊ သိပ္ပံများ၊ တက္ကသိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ဟောပြောပို့ချ ဆွေးနွေးနိုင်ရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတိပေး နိုးဆော်ခြင်းနှင့် သဏ္ဌာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်း၊ အသက်ကယ် လုပ်ငန်းများကြိုတင်လေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ သင်ကြား ပေးခြင်းပြုနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျောင်းသုံး စာအုပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ရိုးမာတိကာများတွင် ထည့်သွင်း ခြင်း၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို အစရှိသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ပြည်သူလူထုသို့ အသိပညာပေးခြင်း၊

၂၉။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ ရှိသည့် ဒေသတွင် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ ပါ သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ် မကျရောက်မီ အဆင့်တွင် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ထိရောက် အောင်မြင်စေရန် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့် ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ အောက်ပါ ယေဘုယျ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုလည်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တော့မည့် ဒေသတွင် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တပ်မတော်၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ ဝင်များ၊ ကြက်ခြေနီ စသည့် အခြားလူမှုရေး အဖွဲ့အစည်း ဝင်များစုပေါင်း ပါဝင်သော အရေးပေါ်ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြားအဖွဲ့အစည်း များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့်ညှိနှိုင်းပြီးဒေသအလိုက်ဖွဲ့စည်း၍သတိ ပေး နိုးဆော်ခြင်းနှင့် သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်
အလိုကြိုဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသောဒေသနှင့်ထိုဒေသရှိလူဦးရေ များကို လေ့လာ၍ ဘေးသင့်သူများအား ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် ဘေးလွတ်ရာနေရာများ၊ ယာယီ ခိုလှုံရာ နေရာများ၊ ယာဉ်၊ ယန္တရား၊ ပစ္စည်းများ နှင့် အခြားလိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များကို ကြိုတင်စုဆောင်း ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည့် ဒေသတွင် ဘေးသင့် သူများအား ဘေး လွတ်ရာနေရာသို့အချိန်မီပြောင်းရွှေ့နိုင်ရေးနှင့်သဘာဝဘေးအ န္တရာယ်ကြုံတွေ့ ရသည့်အခါ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ပါက နိုင်ငံ တကာ အကူအညီပေးသူများနှင့် လည်းကောင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်လိုအပ်သော အကူအညီများ တောင်းခံခြင်း၊

(ဃ) မုန်တိုင်းအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်သော ဒေသများတွင် ဘက်စုံသုံး မုန်တိုင်း ဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများကို ပထဝီ ဒေသသတင်း အချက်အလက်နည်းပညာ ကို အသုံးပြု၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့ တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သင့်လျော်သောနေရာကို ရွေးချယ်ပြီး တည်ဆောက်စေခြင်း နှင့် ဘေးသင့်သူများ အဆင်ပြေစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(င) ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် အရေးပေါ် အကူအညီ ထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်း ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်၍ ကြိုတင် စီမံထား ရှိခြင်း၊

(စ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိသော နေရာ ဒေသနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အခြေအနေတို့ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်း တွက်ချက်၍ သက်ဆိုင်သူများထံ သတင်းပေး၍ ပို့ဖြန့်ချိခြင်းနှင့် သတင်းများကို စိစစ် ထုတ်ပြန်ခြင်း၊

(ဆ) အရေးပေါ် အခြေအနေတွင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ၊ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများ၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှု ဦးစီး ဌာနများ၏ ခန့်မှန်းချက်များ အဆက်မပြတ် ရရှိရေးအတွက် လက်ရှိဆက်သွယ်ရေး စနစ်အပြင် လိုအပ်ပါက အရန် ဆက်သွယ်ရေးစနစ် ထူထောင်ပေးနိုင်ရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဇ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်မှု အခြေအနေများကို ပြည်သူလူထုထံသို့ အချိန်မီ ကြိုတင်သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် နည်းပညာ အထောက် အကူပြု ကြိုတင် သတိပေးချက်စနစ် တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဈ) ပြည်တွင်း ပြည်ပတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ခဲ့ပြီး ကြုံတွေ့ခဲ့ရ သည့် အတွေ့အကြုံများနှင့်

စပ်လျဉ်း၍ သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် နောင်တွင် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည့် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါး သက်သာစေရေးအတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရေးနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး စီမံ ချက်များ ရေးဆွဲပြီး လုပ်ငန်းကော်မတီသို့ တင်ပြခြင်း၊

(ည) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု လျော့ပါးရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာဗဟိုဆပ်ကော်မတီများနှင့်ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) သာမန်အခြေအနေနှင့် အရေးပေါ် အခြေအနေများတွင် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော လူအင်အားနှင့် ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်း အင်အားများကို အရန်သင့် အသုံးပြုနိုင်ရန် နောက်တန်းစခန်း၊ ရှေ့တန်း စခန်းများ ဖွဲ့စည်း၍ စုစည်းခြင်း၊ စုဆောင်းထားရှိခြင်း လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုကို ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှု ပေးခြင်း နှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဌ) ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် အရေးပေါ် အကူအညီထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများကို လျင်မြန် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ရေး နယ်မြေများ ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း၊ ထိုနယ်မြေ သတ်မှတ်ချက်အရ ကူညီထောက်ပံ့မည့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူမှုရေး အသင်း အဖွဲ့များ၏ ပစ္စည်းအင်အားနှင့် လူအင်အားများ စုစည်းခြင်း၊

စုဆောင်းထားရှိ ခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်း တို့ကို လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဉ) ဘေးသင့်သူများအား ဘေးလွတ်ရာနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ယာယီ ခိုလှုံရာ နေရာတွင် နေထိုင်စေရေး အတွက် ြမေနေရာနှင့် အဆောက်အအုံများ၊ လိုအပ် ပါက ပုဂ္ဂလိကပိုင် ြမေကွက်နှင့် အဆောက်အအုံများကို ဝယ်ယူခြင်း သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော အသုံးပြုခပေးပြီး ယာယီအသုံးပြု နေထိုင်ခွင့် ပေးခြင်း၊ ထိုသို့ ဝယ်ယူခြင်းနှင့် ယာယီအသုံးပြု နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်းတို့ ပြုရာ တွင် ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ရှင်က ငြင်းဆိုပါက တည်ဆဲ မြေသိမ်း အက်ဥပဒေနှင့် အညီ သိမ်းဆည်းပြီး ဘေးသင့်သူများအား ယာယီအသုံးပြု နေထိုင်ခွင့်ပေးခြင်း၊

(ဗ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် (ရေဘေး၊ လေဘေး၊ ဆူနာမီဘေး၊ မီးဘေး၊ ငလျင် ဘေး၊ မြေပြိုဘေး စသည်) အလိုက် ဘေးသင့်သူများအား ရှာဖွေ ကယ်ဆယ် ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသော ဒေသနှင့် လူဦးရေ များအား လေ့လာ ပြင်ဆင်ထားြခင်း၊ ထိုဒေသရှိ ကမ်းလွန်ကျွန်းများ၊ ရေလွှမ်း လွင်ပြင် များ၊ အနိမ့်ပိုင်း လွင်ပြင်များတွင် ဘေးသင့်သူများ တိမ်းရှောင်ခိုလှုံနိုင် သော နေရာများ၊ ဘေးလွတ်ရာ နေရာများ၊ ယာယီခိုလှုံရာ နေရာများနှင့် ရှုတ်ချည်း လိုအပ်နိုင်သော အသက်ကယ်ပစ္စည်း၊ အသက်ရှင်နေထိုင်ရန် လိုအပ်သော အရေးပေါ်ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများအား ကြိုတင်စီစဉ်၍ ပြင်ဆင် ထားခြင်း၊

(ဏ) ဒေသအလိုက် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ကြက်ခြေနီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများဖြင့် ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်း၍ သင်တန်း များပေးခြင်းနှင့် သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်း၊

(တ) အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရေး အတွက် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၊မြန်မာ နိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ နှင့် ညှိနှိုင်း၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ) မော်တော်ယာဉ်လမ်းကြောင်းများနှင့် ရေကြောင်းပင်မလမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ် လမ်း အဖြစ် အချိန်မရွေး အသုံးပြုနိုင်သော လမ်းကြောင်းများ၏ အနေအထား နှင့် အခြေအနေများအားလေ့လာထားခြင်း၊လေဆိပ်များ၊ရဟတ် ယာဉ်ဆင်းကွင်း နှင့် နေရာများအား ကြိုတင်စာရင်းပြုစုထားခြင်းနှင့် စက်သုံးဆီ များကို လိုအပ် သော နေရာများတွင် လုံလောက်သော ပမာဏအတိုင်း သိုလှောင် ထားခြင်း၊

(ဒ) လျှောင်ဘေး၊ မြေပြိုဘေးနှင့် မီးဘေးစသည့် ဘေးများတွင် အဆောက်အအုံများ အတွင်း ပိတ်မိနေသော ဒုက္ခသည်များနှင့် ဘေးသင့်သူများအား ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး အတွက် အထူးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော စက်၊ ယန္တရား ကိရိယာများ၊ အရေးပေါ် အသက်ကယ် ကိရိယာများ တတ်နိုင် သမျှ အရန်သင့် ဖြစ်စေရေး ကြိုတင်စီစဉ်၍ ပြင်ဆင်ထားခြင်း၊

(ဓ) ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ အဆောက်အအုံများ၊ လမ်း၊ တံတား များအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီပေးခြင်း၊ အရေးပေါ် စီမံချက်များ ပြုစု ရေးဆွဲနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(န) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးသက်သာ စေရေး အစီအစဉ်များထည့်သွင်းရေးဆွဲနိုင်ရေးညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ခြင်း၊

(ပ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီး ယိုယွင်းသွားသော သဘာဝ ပတ်ဝန်း ကျင်ကို ပြန်လည် ပြုစု ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေး အတွက်သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၈)

သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေသည့် အဆင့်တွင် ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး

အပါအဝင် အရေးပေါ်အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ

၃၀။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် အရေးပေါ် အခြေအနေကို အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစား ခွဲခြားသတ်မှတ်ရမည်-

(က) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်မှ ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၅၊

(ခ) မြို့နယ်အဆင့်မှ ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ်အခြေ အနေ အဆင့်- ၄၊

(ဂ) ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသအဆင့် သို့မဟုတ် ခရိုင် အဆင့်မှ ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၃၊

(ဃ) တိုင်း ဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အဆင့်မှ ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ်အခြေအနေ အဆင့်- ၂၊

(င) အမျိုးသားအဆင့်မှ ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၁၊

၃၁။ နည်းဥပဒေ ၃၀ ပါအရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်များကို အောက်ပါအချက်များကို မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်-

(က) ဒေသဆိုင်ရာဖွဲ့တစ်ခုခုသည် အခြေအနေကို မိမိအဆင့်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ဆောင် ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိလျှင် အခြား အထက်အဆင့် အဖွဲ့များ၏ အရေးပေါ် အကူအညီ ကို တောင်းခံရန် လိုအပ်ခြင်း၊

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေကို တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရမည့် အုပ်ချုပ်ရေးဒေသမှာ တစ်ခုထက် ပိုမိုခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ယင်း၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် အခြား ဒေသများသို့ လျင်မြန်စွာ ပြန့်နှံ့နိုင်သည်ဟု ယူဆခြင်း။

၃၂။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-

(က) ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားပြီးဟု သိလျှင်သိချင်း အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားမှုကို မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အလျင်အမြန် သတင်း ပေးပို့ ရမည်။

(ဂ) အောက်ပါ အချက်များပါဝင်သည့် ကနဦး ဆန်းစစ်ချက်တစ်ရပ်ကို ချက်ချင်း ဆောင်ရွက်ပြီး တွေ့ရှိချက်များကို အသင့်တော်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး နည်းလမ်းဖြင့် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ အလျင်အမြန် အကြောင်းကြား ရမည်-

(၁) ဘေးသင့် ဒေသ၊

(၂) ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရသူ အရေအတွက၊်

(၃) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင် ့အခြားပစ္စည်းများ ပျက်စီးမှု၊

(၄) ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ အစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ အား နှောင့်နှေးစေမှု၊

(၅) အရင်းအမြစ်များ၊

၃၃။ (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့က သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားကြောင်း သတင်းပေးပို့လာသည့်အခါ မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် အထက်အဆင့် ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတင်းပေးပို့ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ လိုအပ်သလို တင်ပြနိုင်သည်။

၃၄။ (က) မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့ သော ကနဦး ဆန်းစစ်ချက်၏ တွေ့ရှိချက်များကို အထက် အဆင့် ဒေသဆိုင်ရာ စီမံ ခန့် ခွဲမှု အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်သို့ ထပ်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ကနဦးဆန်းစစ်ချက် အရ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်၏ ပြင်းအား နှင့် ပမာဏ အပေါ် မူတည်၍ အမျိုးသား ကော်မတီသို့ လိုအပ်သလို တင်ပြနိုင်သည်။

၃၅။ နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သော ကနဦးဆန်းစစ်ချက်၏ တွေ့ရှိချက်များ အပေါ်မူတည်၍ မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-

(က) အရေးပေါ်အခြေအနေ အဆင့်- ၅ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်း၌တိုက်ရိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်စု အဆင့်၌ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက် ရေးလုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့် ရမည်။

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေအဆင့်- ၄ ဟုယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း များကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) အရေးပေါ် အခြေအနေသည် မြို့နယ်အဆင့်၏ ထိန်းချုပ် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ထက် ကျော်လွန်သည်ဟု ယူဆလျှင် ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ် ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသထံမှအရေးပေါ်အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ပံပိုးနိုင်ရန် အကူအညီ တောင်းခံရမည်ဖြစ်ပြီး လတ်တလောတွင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ ကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၆။ နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)အရပေးပို့သော ကနဦး ဆန်းစစ်ချက်၏ တွေ့ရှိချက် များအပေါ် မူတည်၍ ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-

(က) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၅ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း၌ တိုက်ရိုက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရမည်။

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၄ ဟုယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း၌ တိုက်ရိုက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲအရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရမည်။

(ဂ) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၃ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) အရေးပေါ် အခြေအနေသည် ခရိုင် သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ အဆင့်၏ ထိန်းချုပ် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ထက် ကျော်လွန်သည် ဟုယူဆလျှင် တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ထံမှ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး ပံပိုး ပေးနိုင်ရန် အကူအညီ တောင်းခံရမည်ဖြစ်ပြီး လတ်တလောတွင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၇။ နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သော ကနဦး ဆန်းစစ်ချက်၏ တွေ့ရှိချက်များအပေါ် မူတည်၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-

(က) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၅ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း၌

တိုက်ရိုက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရမည်။

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၄ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်း၌ တိုက်ရိုက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရမည်။

(ဂ) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၃ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်း၌ တိုက်ရိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲအရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းအား အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ရမည်။

(ဃ) အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်- ၂ ဟု ယူဆလျှင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(င) အရေးပေါ် အခြေအနေသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်၏ ထိန်းချုပ် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုထက် ကျော်လွန်သည်ဟု ယူဆလျှင် အမျိုးသား ကော်မတီထံမှ အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် အရေးပေါ် အကူအညီ တောင်းခံရမည်ဖြစ်ပြီး

လတ်တလောတွင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၏ အရေးပေါ် အကူအညီ တောင်းခံမှုနှင့် နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သော ကနဦး ဆန်းစစ်ချက်မှ သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်၏ ပြင်းအားနှင့် ပမာဏတို့အရ အမျိုးသား ကော်မတီသည် အခြေအနေ အဆင့်- ၁ ဟု ယူဆလျှင်-

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သော ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မထံသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ အမျိုးသား ကော်မတီက ဆုံးဖြတ်သော အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်သည် ဒေသ ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်က ဆုံးဖြတ်သော အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်ကို လည်းကောင်း၊ တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်သော အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်သည် ယင်း လက်အောက်ရှိ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်က ဆုံးဖြတ်သော အရေးပေါ် အခြေအနေ အဆင့်ကို လည်းကောင်း လွှမ်းမိုးစေရမည်။

၄၀။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ် ကျရောက်နေသည့် အဆင့်တွင် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇

ပါ ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး အပါအဝင် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက် အောင်မြင်စေရန် အမျိုးသား ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ အောက်ပါ ယေဘုယျ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုလည်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) ဘေးသင့် ဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် အခြေအနေကို ဖော်ပြ၍ အဆိုပါ ဒေသအား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် ဒေသ ဖြစ်ကြောင်း အချိန်ကာလ သတ်မှတ်၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ကြေညာ နိုင်ရန် မိမိ၏ အထက် အဖွဲ့အစည်းမှ တစ်ဆင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း၊

(ခ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ ထိရောက်မြန်ဆန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ကော်မတီ၊ ဗဟို ဆပ်ကော်မတီများနှင့် လည်းကောင်း၊ တာဝန်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်ပေးခြင်း၊ လိုအပ်သည်များကို စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် အထောက်အကူပေးခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကိုထိရောက်အောင်မြင် စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးသူများ၊ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား

အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ယင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဃ) ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့တစ်ခုခု၏ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဘေးသင့်သူများ ထဲတွင် ပါသွားသဖြင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း ရှိမရှိ သတင်းရယူပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် အခါ နီးစပ်ရာ ဒေသများမှ သင့်လျော်သူများ ပါဝင်သည့် ယာယီ ဒေသဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးနိုင်ရန် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြ ခြင်း၊

(င) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် အခဆင့်တွင် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရမည့် ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး အစီအစဉ်များ၊ စံချိန်မီေသာ အရေးပေါ် ကူညီ ထောက်ပံ့ ရေး ပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ကူညီရေး အစီအစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ပိတ်မိနေသော ဒုက္ခသည်များ အား ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ဒေသအလိုက် ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး အထူးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးခြင်း၊

(ဆ) အသက်အန္တရာယ်ရှိသည့် ဘေးသင့်သူများ အသက်ဘေးမှ လွတ်ြေမာက်စေရန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် အသက်ရှင်ကျန်နေသူများ အားလုံး ဆက်လက် ရှင်သန် နိုင်ရန် အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟို ဆပ်ကော်မတီများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆပ်ကော်မတီများ အတွင်း ထပ်မံ၍ စီမံထားရှိခြင်း၊

ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဇ) အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်စပ် ဒေသများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများအား ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြား ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းအထူးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း နှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်း သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဈ) ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားကော်မတီ၊ လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် သက်ဆိုင်ရာဗဟို ဆပ်ကော်မတီများနှင့် အမြဲမပြတ်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ည) ဘေးသင့်သူများအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်း များ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟို ဆပ်ကော်မတီများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များကို စီမံဆောင်ရွက်စေခြင်း၊

(ဋ) ဘေးသင့်သူများအား လိုအပ်သည့် စံချိန်မီသော အရေးပေါ်အကူအညီများ လျင်မြန် ထိရောက်စွာ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း၊ ဘေးလွတ်ရာ နေရာများနှင့် ယာယီ ခိုလှုံရာ နေရာများကို ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းနှင့် အထူးသဖြင့် ထိခိုက် ခံရလွယ်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီခြင်း ရှိ မရှိ ကြီးကြပ်ခြင်း၊ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ဌ) ဘေးသင့်သူများ အတွက် လိုအပ်သည့် စံချိန်မီသော အရေးပေါ် အကူအညီများ စာရင်းပြုစုပြီး အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများမှ လျင်မြန် ထိရောက်စွာ ကူညီ ထောက်ပံ့နိုင်ရေး အတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက် ထားရှိမှုကို စိစစ် ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊

(ဍ) အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် ရေးအတွက် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဎ) ဘေးသင့် ဒေသတွင် ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များက သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိရောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း ပေးခြင်း၊

(ဏ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် အခါ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အစီရင်ခံ တင်ပြခြင်း၊

(တ) ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသား ကော်မတီ၊ လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟို

ဆပ်ကော်မတီများနှင့် အမြဲမပြတ် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုနှင့် သဘာဝ ဘေးသင့်မှု အခြေအနေများ ကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်က ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးနှင့် အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ များကို လည်းကောင်း ပြည်တွင်း၌ သာမက နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ ကပါ သိရှိနိုင်စေရန် အတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းဖြန့်ချိမှု၊ ပြန်ကြားမှု လုပ်ငန်းများနှင့် သတင်းကွန်ယက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဒ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့် အခါ ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိ သက်ဆိုင်ရာ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အချိန်မီ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အရေးပေါ် ဆက်သွယ်ရေး စနစ်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး စခန်းများ တည်ထောင် ဖွင့်လှစ် ဆောင် ရွက်ခြင်း၊

(ဓ) ဘေးသင့်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီစေရန် သက်ဆိုင်သည့် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများအပြင် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ဆက်သွယ် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် သီးခြား အစီအစဉ်များ။

အခန်း (၉)

သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးအဆင့်တွင် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး

၄၁။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ ပါ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီး အဆင့်တွင်ဘေးသင့်သူများ ပိုမို ကောင်းမွန်သည့် လူနေမှု ဘဝ ရောက်ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးသည့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အား ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက် အောင်မြင်စေရန် အမျိုးသား ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ဥပဒေ အရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ အောက်ပါ ယေဘုယျ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုပါ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) ဘေးသင့်သူများ၏ မိသားစု ပြန်လည် ပေါင်းစည်းရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ သေဆုံးသူများကို သက်ဆိုင်ရာ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် အညီ သင်္ဂြိုဟ်ရေး အတွက် လည်းကောင်း ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟို ဆပ်ကော်မတီတို့နှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) ပြည်ပမှ ထောက်ပံ့သည့် ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ၊ အထောက်အပံ့များ၊ ငွေကြေးများနှင့် အရေးပေါ် အကူအညီများကို လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ကို ဘေးသင့်သူများ အား ဝေငှ ထောက်ပံ့မှုများနှင့် သုံးစွဲမှုများကို လည်းကောင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ကူညီထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများတွင်

ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို လည်းကောင်း စာရင်းဇယား မှတ်တမ်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစေရန်နှင့် အများပြည်သူ သိရှိနိုင်စေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း၊

(ဂ) ဘေးသင့်သူများအား ပြည်ပမှ ထောက်ပံ့သည့် စားရေ ရိက္ခာ၊ အသုံးအဆောင် နှင့် အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ၊ ငွေကြေးများကို လိုအပ်သည့် ကိစ္စရပ်များ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်၍ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများနှင့် အညီ ခွဲဝေ အသုံးပြုခြင်း၊

(ဃ) ဘေးသင့်သူများအား □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□သော □□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□□လောက်စွာ □□□□ရေး□□□□□ ဘေးကင်းလုံခြုံသော ယာယီ ခိုလှုံရာ နေရာများ□□□ စီစဉ် □□□□□□□□□□□ပေးခြင်း၊

(င) ဘေးလွတ်ရာ နေရာများနှင့် ယာယီ ခိုလှုံရာ နေရာများတွင် ထိခိုက် ခံရလွယ်သူ များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားစီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) □□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ ၁၀ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□နှ၊

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□ကောင်း၊ သက်ဆိုင်သည့် ဒေသဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များနှင့် လည်းကောင်း ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဆ) □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ ဝ□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ အပျက်အစီးများ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားရေးနှင့် ဆယ်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဇ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အခြားကဏ္ဍများ အတွက် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(□□) □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□ အ□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□၊ □□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

[illegible]

(ည) [illegible]။

[illegible]။

(ဋ) [illegible] အသက်ရှင် ကျန်ရစ် သူများအား စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းများ (Psychosocial Support) [illegible] ဆောင်ရွက် [illegible]။

(ဌ) [illegible]

(ဍ)

[illegible]။

(ပ) [illegible] ဘေးသင့်[illegible]

(ဖ) ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားစေနိုင်သော စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အဆောက်အဦများ၊ လမ်း၊ တံတားများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ အကြံပေးခြင်း၊ ကြိုတင် သတိပေးချက် စနစ် ထားရှိရေးနှင့် အရေးပေါ် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ) ဘေးသင့် ဒေသတွင် စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ပြန်လည် ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး၊ အခြား အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ပြန်လည် လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်မှုနှင့် ပို့ဆောင်ရေး ပြန်လည် ကောင်းမွန် လာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လျှပ်စစ်၊ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် အခြားလိုအပ် သော ကဏ္ဍအလိုက် လိုအပ်ချက်များ ပုံမှန် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး စသည့် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်း၏ အရေးပါမှု အလိုက်အဆင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီး စနစ်တကျ အကောင်အထည် ဖော်ရေးအတွက် ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း နှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ထ) သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး လိုအပ်သော

အရေးပေါ် အကူအညီများ ရယူ၍ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက် ပျက်စီးမှုများအား ပြန်လည် ပြုပြင်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်း၊

(ဒ) □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ ဘေးသင့် ဒေသ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

(ဓ)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများတွ င်ထူးချွန်ပြောင်မြောက် စွာ ပါဝင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား မှတ်တမ်း တင်ပြီးထိုက်သင့် သော ဂုဏ်ပြု ချီးမြှင့်မှုများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊

(န) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတရုံး၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသား ကော်မတီ တို့က ပေးအပ် သော အခြား လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ပ) ဘေးသင့်သူများအား ယာယီ ခိုလှုံရာနေရာကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင်ရေရှည် မှီခို နေထိုင်ခြင်း မဖြစ်စေရန် ယင်းတို့အတွက် ပြန်လည် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများကို အမြန်ဆုံး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ဖ) ထိခိုက်ခံရလွယ်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီစေရန် သက်ဆိုင်သည့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအပြင် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ နှင့် ဆက်သွယ် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် သီးခြားအစီအစဉ်များ။

အခန်း (၁၀)
နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ဆက်သွယ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း

၄၂။ နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်အဖြစ် အမျိုးသား ကော်မတီက တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဝန်ကြီးဌာနသည် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) နိုင်ငံတော်တွင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာသည့်အခါ ဘေးသင့်သူများအား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီ အထောက်အပံ့ပေးရေး လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများ ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်နိုင်ရေး သို့မဟုတ် ပြည်ပမှ ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ရေး အတွက် ဆက်သွယ်လာပါက ခွင့်ပြုချက် ရရှိရန် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) အမျိုးသား ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက် ရရှိပါက ယင်းအဖွဲ့များကို ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်နိုင်ရေး သို့မဟုတ် ပြည်ပမှ ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ရေး လွယ်ကူ အဆင်ပြေစေရန် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဂ) နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ တင်သွင်းသည့် အရေးပေါ်ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်း များ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပစ္စည်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေအရ အခွန်အကောက် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးရမည်။

(ဃ) ဒေသတွင်းရှိ နိုင်ငံများနှင့် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများ ပေးနိုင် ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၃။ အောက်ပါ အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်ပါက အမျိုးသား ကော်မတီသည် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီကို တောင်းခံနိုင်သည်-

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေသည် အမျိုးသားအဆင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကို ကျော်လွန်နေခြင်း၊

(ခ) အမျိုးသား ကော်မတီက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီ တောင်းခံရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆခြင်း။

၄၄။ နည်းဥပဒေ ၄၃ တွင် ဖော်ပြထားသော အကူအညီတောင်းခံမှုတွင် လိုအပ်သည့် အကူ အညီ အမျိုးအစား၊ ပမာဏနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်း အချက်အလက်များ ပါဝင်စေရမည်။

၄၅။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများသည် ဘေးသင့်သူများအား လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု အကူအညီ အထောက်အပံ့ ပေးရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရန် ရှိသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ သံတမန် လမ်းကြောင်းမှ ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင် သို့ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ ဆက်သွယ် အကြောင်းကြားရမည်။

(ခ) နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်သည့်အခါ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ် အခြာ အာဏာတည်မြဲရေး၊ နယ်မြေတည်တံ့ရေး၊ အမျိုးသားစည်းလုံး ညီညွတ် ရေးတို့ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေဘဲ ြပဋ္ဌာန်းထားသည့် တည်ဆဲ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ဂ) လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ ရာထူးဌာနန္တရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ခွဲခြားခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအရ အမြတ်ထုတ်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(ဃ) ဘေးသင့်သူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားရမည်။

(င) နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထွက်ခွာခြင်း၊ တူညီဝတ်စုံများ၊ အမှတ်အသားတံဆိပ်များနှင့် သက်သေ ခံကတ်ပြားများ အသုံးပြုခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် ဤ

နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(စ) ပြည်ပမှဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် သက်ဆိုင်ရာ သံတမန် လမ်းကြောင်းမှ ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်သို့ တိုက်ရိုက် ဖြစ်စေဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဆ) ဘေးသင့်သူများအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါ အထောက်အပံ့ အကူအညီများ ပေးအပ်နိုင်သည်-

(၁) လှူဒါန်း ငွေများ၊

(၂) နည်းပညာအကူအညီများ၊

(၃) စံချိန်မီသောအရေးပေါ် အကူအညီများ၊

(၄) အခြေခံ အဆောက်အအုံများ အပါအဝင် အများပြည်သူဆိုင်ရာ လွယ်ကူ အဆင်ပြေရေး အသုံးအဆောင်များ။

၄၆။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများသည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ဘေးသင့် သူများအား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီ အထောက်အပံ့ ပေးရေးနှင့် ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးတို့အတွက် လုပ်ငန်း ကော်မတီက အမျိုးသား ကော်မတီ၏ သဘော တူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုချက် ရရှိမှသာ ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်း တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် ပြည်ပသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၄၇။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများသည် နိုင်ငံတော် အတွင်း၌ လူသားချင်း စာနာ ထောက်ထားမှု အကူအညီ အထောက်အပံ့

ပေးရေးလုပ်ငန်းများ ထမ်းဆောင်ချိန်တွင် ဝတ်ဆင်မည့် တူညီဝတ်စုံနှင့် တပ်ဆင်မည့် အမှတ်အသား တံဆိပ်တို့ကို ခွင့်ပြုနိုင်ရန် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၄၈။ အမျိုးသား ကော်မတီက ခွင့်ပြုထားသော မိမိတို့၏ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် တူညီဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ခြင်းနှင့် အမှတ်အသားတံဆိပ် တပ်ဆင်ခြင်း ပြုရမည်။

၄၉။ ပြည်တွင်းရှိ အစိုးရ မဟုတ်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများမှ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ချိန်တွင် အမျိုးသား ကော်မတီက ခွင့်ပြုထားသော မိမိတို့၏ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် တူညီဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ခြင်းနှင့် အမှတ်အသားတံဆိပ် တပ်ဆင်ခြင်း ပြုရ မည်။

၅၀။ (က) နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများသည် နိုင်ငံတော်၏ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတစ်ခုခုတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သဖြင့် အရေးပေါ် ကူညီ ထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဖြတ်သန်းသွားရောက်ရန် နိုင်ငံတော် အတွင်း၌ စခန်းထောက်အဖြစ် ရပ်နားသည့်အခါဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ပိုင်နက် နယ်မြေ အတွင်း ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း ပေးပို့သည့် အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်၏ ပိုင်နက်ကို ဖြတ်သန်း၍ သွားလာသည့်အခါ ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်သို့ ကြိုတင်၍ လျှောက်ထား ရမည်။

(ခ) နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်မှု မရှိပါက

အမျိုးသား ကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခွင့်ပြုချက်ရယူပြီး နိုင်ငံတော်မှ တစ်ဆင့် သွားလာမှု သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်၏ ပိုင်နက်ကို ဖြတ်သန်း၍ သွားလာမှု၊ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းပေးပို့မှုပြုရာ၌ လိုအပ်သည့် အကူအညီများ ပေးရမည်။

(ဂ) နိုင်ငံ တကာနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုပါက နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများအား တည်ဆဲ ဥပဒေအရ ထမ်းဆောင်ရမည့် အခွန်အခများ ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၅၁။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းကော်မတီသည် ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက် ပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် ပြည်ပသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာရမည့် နိုင်ငံ တကာ အကူအညီ ပေးသူများထံသို့ ၎င်းတို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာရမည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ ကြိုတင် ၍ အကြောင်းကြားရမည်။

အခန်း (၁၁)

အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၅၂။ အမျိုးသား ကော်မတီက တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရ ထူထောင်ထားသည့် အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ

စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းရေး၊ သုံးစွဲရေးနှင့် စီမံ ခန့်ခွဲရေးတို့ အတွက် ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးတို့နှင့် ညှိနှိုင်းရေးဆွဲပြီး အမျိုးသားကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားရမည်။

၅၃။ အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို အောက်ပါကိစ္စ ရပ်များအတွက် သုံးစွဲနိုင်သည်-

(က) နိုင်ငံတော်အဆင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး စီမံချက်ကို အကောင် အထည် ဖော်ခြင်း၊

(ခ) ကဏ္ဍအလိုက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး စီမံကိန်းကို အကောင် အထည်ဖော်ခြင်း၊

(ဂ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊

(ဃ) အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများ၊

(င) ရေတို၊ ရေရှည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း များ။

၅၄။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့များ သည် နည်းဥပဒေ ၅၃ ပါ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေနှင့် နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေရရှိ သုံးစွဲမှု အခြေအနေများကို အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။

၅၅။ လုပ်ငန်း ကော်မတီသည် နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံကိန်းများ၊ အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်

ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေသည် လုံလောက်မှုမရှိဟု ယူဆပါက ပြည်ထောင်စု ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော ရန်ပုံငွေပမာဏကို ထပ်မံခွဲဝေ သတ်မှတ်နိုင်ရေး အဆိုပြုနိုင်ရန် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

၅၆။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိုင်ငံတော် တွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ အမျိုးသား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ ကျခံသုံးစွဲရာတွင် လုံလောက်မှုမရှိပါက ပြည်ထောင်စု၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော ငွေပမာဏကို ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက် ရရှိရေးအတွက် လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

၅၇။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ပုံငွေရရှိမှု၊ သုံးစွဲမှုနှင့် လက်ကျန် စာရင်းရှင်းတမ်းများ ဖော်ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဌာန၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များ ထင်သာမြင်သာ သိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာ ရမည်။

၅၈။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် မိမိတို့၏ ဒေသအတွင်း သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ ကျခံ သုံးစွဲရာတွင် လုံလောက်မှု မရှိပါက အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော ငွေပမာဏကို အမျိုးသား

ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ခွဲဝေ ထောက်ပံ့နိုင်ရန် တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

၅၉။ တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နည်းဥပဒေ ၅၈ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အမျိုးသား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော ငွေပမာဏကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေသို့ အမျိုးသား ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ခွဲဝေ ပေးနိုင်သည်။

၆၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် -

(က) အမျိုးသား ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ အရ ထူထောင်ထား သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည်။

(ခ) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများကို အမျိုးသား ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းရေးဆွဲရမည်။

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် အညီ ငွေစာရင်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် စစ်ဆေးခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး

သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဘဏ္ဍာရေး ဆပ်ကော်မတီအား တာဝန်ပေးရမည်။

(ဃ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ စာရင်းများကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။

(င) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေ စာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၆၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ အရ အောက်ပါ ရငွေများဖြင့် ထူထောင်သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် အညီ ထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည် -

(က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထည့်ဝင်ငွေ၊

(ခ) နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများထံမှ ထောက်ပံ့ငွေ၊ လှူဒါန်းငွေများနှင့် အခြား တရားဝင် ရငွေများ၊

(ဂ) ပြည်တွင်းရှိ အလှူရှင်များ၊ □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ ထောက်ပံ့ငွေနှင့် လှူဒါန်းငွေများ၊

(ဃ) □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□

၆၂။ နည်းဥပဒေ ၆၁ အရ ထူထောင်ထားသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်-

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး နှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးသက်သာစေရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း၊

(ခ) အရေးပေါ် အခြေအနေ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများ၊

(ဂ) ရေတို၊ ရေရှည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း များ။

၆၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများနှင့် အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံ ခန့်ခွဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ပုံငွေရရှိမှု၊ သုံးစွဲမှုနှင့် လက်ကျန် စာရင်းရှင်းတမ်းများ ဖော်ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာန၊ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များ ထင်သာ မြင်သာ သိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည်။

အခန်း (၁၂)

အထွေထွေ

၆၄။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့က ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ ဖွဲ့စည်းသော အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များနှင့် အမျိုးသား ကော်မတီက လွှဲအပ် တာဝန် ပေးထားသည့် လုပ်ငန်း ကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် အောက်ဖော်ပြပါ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးစီးဌာနမှ သင့်လျော် သော ဝန်ထမ်းများကို တာဝန်ပေးပြီး ယင်းဝန်ထမ်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြီးကြပ်ရမည် -

(က) ရုံးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ရုံးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများ ပြုစုခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊

(ခ) စာပေးစာယူ ကိစ္စများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ကိစ္စများ၊

(ဂ) ပုံမှန် အစည်းအဝေးနှင့် အထူး အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့် ကိစ္စများ၊

(ဃ) လုပ်ငန်း တာဝန် ဆောင်ရွက်မှု အစီရင် ခံစာများ ပြုစုခြင်း၊

(င) ရုံးလုပ်ငန်းတာဝန် ကုန်ကျစရိတ်များကို ဦးစီးဌာန၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ကျခံ သုံးစွဲ ခြင်း။

၆၅။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းတာဝန်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာ၊ ရာထူး ဌာနန္တရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ခွဲခြား ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရ။

၆၆။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးသည် ဤ ဥပဒေပါ ပြစ်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို တရားစွဲဆို နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ

မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၆၇။ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ သို့မဟုတ် မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၆၆ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက် ထုတ်ပေးသင့် မပေးသင့် သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၆၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၆၇ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်၍ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါကတရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် ထုတ်ပေး ရမည်။

၆၉။ (က) နိုင်ငံတကာ အကူအညီ ပေးသူများနှင့် ပြည်တွင်းမှ အကူအညီ ပေးသူများ သည် ဘေးသင့် သူများအား ရှာဖွေ ကယ်ဆယ်ရေး၊ ကူညီ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် လှူဒါန်းရေးတို့ အတွက် နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ တင်သွင်းသည့် စံချိန်မီသော အရေးပေါ် ကူညီ ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေး ပစ္စည်း များကို သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေ အရ အခွန်အကောက် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်ရန် နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေးအာဏာပိုင် သို့ တင်ပြနိုင်သည်။

(ခ) နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေး အာဏာပိုင်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး

နိုင်ငံတော်အတွင်းသို့ တင်သွင်းသည့် အရေးပေါ် ကူညီထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပစ္စည်း များကို သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲ ဥပဒေအရ အခွန်အကောက် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ထိုသို့ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

(ဂ) ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြသည့် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ အကြောင်းကြားသည့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အတွက် ကူညီ ထောက်ပံ့ရန် အလို့ငှာ နိုင်ငံတော် အတွင်းသို့ တင်သွင်းသည့် အရေးပေါ် ကူညီ ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများ၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေး ပစ္စည်းများကို အခွန် အကောက် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။

၇၀။ ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြုမီ အမျိုးသား သဘာဝဘေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီက ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် သဘာဝ ဘေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် တည်မြဲအမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များသည် ဥပဒေနှင့် ဤ နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ အတည်ဖြစ်သည်။

(ပုံ)

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်
ပြန်လည် နေရာချထားရေး
ဝန်ကြီးဌာန